

Toelichting bij petitie 116

Vraag aan de Tweede Kamer

In de voorjaarsnota 2025 is geld gereserveerd voor het opzetten van 24/7 laagdrempelige hulplijn voor relationeel en huiselijk geweld. Onze vraag is: **zet deze hulplijn op, onafhankelijk van huidige (hulpverlenings) instellingen, naar voorbeeld van 113 (zelfmoordpreventie), conform de internationale mensenrechtenverdragen en Europese richtlijnen en met gebruik van de experts in online hulpverlening.**

Kernwoorden

landelijk nummer 116 | anoniem | telefonisch | chat | 24/7 | kerntaak: 24/7 beschikbaarheid van hulpverlening | herkenbaar als hulpaanbod voor mensen in verschillende geweldssituaties | voor slachtoffers & plegers

116 – 112 – 0800 2000 (Veilig Thuis) zijn aanvullend op elkaar. Zo ontstaat een volledig aanbod.

Waarom is de landelijke hulplijn nodig?

De landelijke hulplijn bereikt mensen, die nog geen concrete hulpvraag hebben of een drempel ervaren om contact op te nemen met de geëigende instellingen. **Zonder deze hulplijn blijft een groep mensen onzichtbaar en jarenlang rondlopen met (oplopende) problemen.**

De hulplijn vergroot de kans dat slachtoffers van intieme terreur en potentiële slachtoffers van femicide eerder in beeld komen.

De hulplijn is een hulpverleningsvorm. Het is nog de **missende schakel** in het (landelijk) aanbod van hulpverlening bij relationeel en huiselijk geweld.

Welke mensen bereikt de hulplijn, die anders niet of nauwelijks bereikt worden?

(1) Mensen die niet herkennen dat hen iets grensoverschrijdends is overkomen. Zij beschouwen hun eigen situatie niet als relationeel of huiselijk geweld. Deze mensen hebben **nog geen concrete vraag voor hulp maar kunnen mogelijk wel in een zeer gevaarlijke of impactvolle situatie verkeren.**

(2) Mensen die de stap naar hulpverlening te groot vinden, maar wel **concrete tips willen, waar ze direct wat mee kunnen.**

(3) Mensen die een **drempel ervaren om contact op te nemen met (hulpverlenings-)instanties** en willen weten wat er gebeurt als hulp wordt gezocht.

4) Mensen die **in het verleden (heimelijk) relationeel of huiselijk geweld hebben meegemaakt** en hier in het dagelijks leven nog last van hebben.

De kracht van de hulplijn is beschikbaarheid. De regie ligt bij de hulpzoeker. Die bepaalt wanneer, hoe lang en op welke manier er contact is. De hulp sluit aan bij de drie fasen die het Verwey Jonker Instituut (2023) onderscheidt: (fase 1) hulpvraag ontbreekt, (fase 2) anonieme informatie inwinnen en (fase 3) hulp zoeken.

Wat biedt de hulplijn?

Fase 1: De hulpverlener biedt een luisterend oor zodat mensen hun verhaal voor het eerst kunnen vertellen. De hulpverlener helpt de situatie te duiden. Bijvoorbeeld het herkennen van de patronen, de hulpzoeker in te laten zien dat zij/ hij niet de enige is en niet schuldig is. De hulpverlener kijkt hoe veilig de hulpzoeker is en wat zij/ hij kan doen om de veiligheid direct te verbeteren.

Fase 2: De hulpverlener geeft concrete tips om het dagelijks leven te verbeteren, bijvoorbeeld hoe om te gaan met klachten zoals nachtmerries, herbelevingen en schaamte.

Fase 3: Voor een deel van de mensen is deze hulp voldoende. Als meer hulp nodig of door de hulpzoeker gewenst is, draagt de hulpverlener de hulpzoeker warm over aan Veilig Thuis, veilig opvang, politie of een andere instanties.

Europese regelgeving noemt onafhankelijkheid als kenmerk van de hulplijn. Op Europees niveau is het nummer 116 voor dit doel gereserveerd. Het model dat 113 (zelfmoordpreventie) gebruikt is passend voor de hulplijn voor relationeel en huiselijk geweld. De hulplijn moet losstaan van een specifieke (hulpverlenings)organisatie.

Welke vorm is passend?

Maak de hulplijn duidelijk onderscheidend aan 112 (voor direct gevaar) en 0800 2000 (Veilig Thuis). 116 biedt aan hulpzoekers: anoniem praten bij zorgen, de situatie kunnen duiden, grip krijgen op de eigen ervaringen, concrete hulp om direct toe te passen en duidelijkheid over mogelijke vervolgstappen. **116 – 112 – 0800 2000 (Veilig Thuis) zijn aanvullend op elkaar. Zo ontstaat een volledig aanbod.**

De kracht van 116 is: 24/7 beschikbaar zijn voor directe hulp via telefoon en chatdienst.

Vanuit de 116-organisatie zijn verbindingen met Veilig Thuis, vrouwenopvang organisaties, politie, laagdrempelige hulplijnen zoals Slachtofferhulp Nederland, Help Wanted, Luisterlijn en Kindertelefoon.

